

NP-teljesség
ALGORITMUSELMÉLET
12. gyakorlat
2023.

A Karp-redukció tulajdonságai.

- Ha $X \prec Y$ és $Y \in P$, akkor $X \in P$.
- Ha $X \prec Y$ és $Y \in NP$, akkor $X \in NP$.
- Ha $X \prec Y$ és $Y \in coNP$, akkor $X \in coNP$.
- Ha $X \prec Y$, akkor $\overline{X} \prec \overline{Y}$.
- Ha $X \prec Y$ és $Y \prec Z$, akkor $X \prec Z$.

NP-nehézség.

Egy eldöntési problémát NP-nehéznek nevezünk, ha minden NP-beli probléma visszavezethető rá.

NP-teljesség.

Egy eldöntési problémát NP-teljesnek nevezünk, ha NP-beli és NP-nehéz.

Iszonyú Hasznos Lemma.

Ha π_1 NP-teljes, π_2 NP-beli, valamint $\pi_1 \prec \pi_2$, akkor π_2 is NP-teljes.

Tétel.

Az alábbi problémák NP-teljesek.

SAT

Bemenet: φ Boole-formula.
Kérdés: kielégíthető-e φ ?

3-SZÍN

Bemenet: G gráf.
Kérdés: kiszínezhető-e G 3 színnel?

H

Bemenet: G gráf.
Kérdés: van-e G -ben Hamilton-kör?

MAXFTL

Bemenet: G gráf, $k \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: van-e G -ben k -elemű független ponthalmaz?

MAXKLIKK

Bemenet: G gráf, $k \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: van-e G -ben k -méretű klikk?

RH

Bemenet: $s_1, \dots, s_m; b \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: van-e olyan $I \subseteq \{1, \dots, m\}$,
amelyre $\sum_{i \in I} s_i = b$?

PARTÍCIÓ

Bemenet: $s_1, \dots, s_m \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: van-e olyan $I \subseteq \{1, \dots, m\}$,
amelyre $\sum_{i \in I} s_i = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^m s_i$?

HÁTIZSÁK

Bemenet: $s_1, \dots, s_m; v_1, \dots, v_m; b; k \in \mathbb{Z}_+$.
Kérdés: van-e olyan $I \subseteq \{1, \dots, m\}$,
amelyre $\sum_{i \in I} s_i \leq b$ és $\sum_{i \in I} v_i \geq k$?

1. Mi a bonyolultsága az alábbi feladatoknak?

(a) Bemenet: egy irányított G gráf. Kérdés: aciklikus-e G?	(b) Bemenet: egy G gráf és $e \in E(G)$. Kérdés: van-e G-ben e-n átmenő kör?
(c) Bemenet: egy irányított G gráf, $s, t \in V(G)$, $l: E(G) \rightarrow \mathbb{R}^+$ hosszfüggvény és $k \in \mathbb{R}^+$. Kérdés: van-e G-ben s-ből t-be legfeljebb k- hosszú út?	(d) Bemenet: egy irányított G gráf, $s, t \in V(G)$, $l: E(G) \rightarrow \mathbb{R}^+$ hosszfüggvény és $k \in \mathbb{R}^+$. Kérdés: van-e G-ben s-ből t-be legalább k- hosszú út?
(e) Bemenet: egy irányított, aciklikus G gráf, $s, t \in V(G)$, $l: E(G) \rightarrow \mathbb{R}^+$ hosszfüggvény és $k \in \mathbb{R}^+$. Kérdés: van-e G-ben s-ből t-be legalább k hosszú út?	(f) Bemenet: egy irányítatlan G gráf, $c: E(G) \rightarrow \mathbb{R}^+$ költséggfüggvény és $k \in \mathbb{R}^+$. Kérdés: igaz-e, hogy G-ben bármely feszítőfa költsége legalább k?

- (g) Bemenet: egy irányítatlan G gráf.
Kérdés: tartalmaz-e G Euler-körsétát?
- (h) Bemenet: G és H irányítatlan gráfok.
Kérdés: van-e G -nek H -val izomorf részgráfja?
- (i) Bemenet: $k \in \mathbb{Z}^+$ és egy $(5k)$ -csúcsú irányítatlan G gráf.
Kérdés: van-e G -ben pontosan k -élű kör?
- (j) Bemenet: egy irányított G gráf.
Kérdés: van-e G -ben pontosan 5-élű irányított kör?
- (k) Bemenet: egy irányítatlan G gráf.
Kérdés: van-e G -ben páratlan hosszúságú kör?
- (l) Bemenet: egy irányítatlan G gráf és $k \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: kiszínezhető-e a G gráf k színnel?
- (m) Bemenet: egy G gráf és $x, y \in V(G)$.
Kérdés: kiszínezhető-e G három színnel úgy, hogy x és y színe különböző legyen?
- (n) Bemenet: egy G gráf és $x, y \in V(G)$.
Kérdés: kiszínezhető-e G három színnel úgy, hogy x és y színe azonos legyen?
- (o) Bemenet: egy G gráf.
Kérdés: van-e G -ben egy legalább 100-méretű klikk?
- (p) Bemenet: egy G gráf és egy $k \in \mathbb{Z}^+$ szám.
Kérdés: van-e G -ben egy legfeljebb k -méretű lefogó ponthalmaz?
- (q) Bemenet: egy G páros gráf és $k \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: van-e G -ben egy legalább k -méretű független ponthalmaz?
- (r) Bemenet: egy G páros gráf és $k \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: van-e G -ben legalább k -méretű párosítás?
- (s) Bemenet: egy G páros gráf.
Kérdés: teljesül-e G -ben a Hall-feltétel?
- (t) Bemenet: egy (G, s, t, c) hálózat és $k \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: van-e G -ben k -nagyságú folyam?

2. Bizonyítsuk be, hogy az alábbi Karp-redukciók léteznek és adjunk is meg egy-egy Karp-redukciót.

- (a) ÖSSZEFÜGGŐ $\prec$ H   (d) 2-SAT $\prec$ 2-SZÍN   (g) RH $\prec$ HÁTIZSÁK
 (b) ÖSSZEFÜGGŐ $\prec$ 2-SZÍN   (e) H $\prec$ H-ÚT   (h) 3-SAT $\prec$ 3-SZÍN
 (c) 2-SZÍN $\prec$ 2-SAT   (f) PARTÍCIÓ $\prec$ RH

3. Bizonyítsuk be, hogy az alábbi problémák NP-teljes.

- (a) Bemenet: $s_1, \dots, s_m \in [0, 1] \cap \mathbb{Q}$ súlyok és $k \in \mathbb{Z}^+$.
Kérdés: el lehet-e helyezni a súlyokat k darab 1-súlykapacitású ládába?
- (b) Adott G gráf csúcsai kiszínezhetőek-e 3 színnel helyesen úgy, hogy mindegyik szint ugyanannyiszor használjuk?
- (c) Adott G irányítatlan gráf csúcsai színezhetőek-e úgy három színnel, hogy legfeljebb egy olyan él legyen, aminek a végpontjai azonos színűek?
- (d) Adott egy irányítatlan, összefüggő G gráf, melynek páros sok csúcsa van, az élek egy része pirosra, a többi kékre vannak színezve, és azt szeretnénk eldönteni, hogy van-e G -ben olyan Hamilton-kör, ami két egyenlő hosszú piros és kék ívből áll?

4. Tudjuk, hogy $X_1 \prec X_2$ és hogy az X_2 komplementere Karp-redukálható a PARTÍCIÓ nyelvre. Igazoljuk, hogy ekkor $X_1 \in \text{coNP}$.

5. Bizonyítsuk be, hogy ha $\text{MAXKLIKK} \in \text{P}$, akkor $\text{SAT} \in \text{P}$ is teljesül.

6. Tegyük fel, hogy létezik olyan X eldöntési probléma, amire X és $\overline{X}$ is NP-teljes. Bizonyítsuk be, hogy ekkor minden Y NP-teljes nyelv esetén $\overline{Y}$ is NP-teljes.